

ומשנינן: **אם כן**, אם תאמר דבעינן ארבעת סימני טהרה, **שאר** עשרים וארבעה עופות **טמאים** **דכתב רחמנא**, למה לי? הלא אין באף אחד מהן את כל ארבעת סימני טהרה. ומכך שהוצרך הכתוב לומר שאסור לאוכלם, משמע שבסימן אחד של טהרה די להכשיר את העוף.

ומקשינן: **וניגמר מפרס ועזניה**, דכי היכא דפרס ועזניה שיש להם סימן אחד של טהרה אסורים הם באכילה, אף כל עוף הבא בסימן אחד אסור הוא באכילה!?

ומשנינן: **אם כן**, דבעית למימר דאפילו עוף הבא בסימן אחד של טהרה לא תיכול, **נשר**, שאין לו אף סימן טהרה, **דכתב רחמנא** דאסור באכילה, למה לי?

השתא, היכא דאית ליה חד סימן **לא אכלינן** [כדבעית למילף מפרס ועזניה], נשר, דלית ליה כלל שום סימן טהרה, **מיבעיא** למימר דלא אכלינן!?

אלא, שמע מינה, שאין ללמוד מפרס ועזניה לאסור כל עוף הבא בסימן אחד.

אלא, מנשר ילפינן כך:

נשר, דלית ליה כלל שום סימן טהרה, הוא **דלא תיכול**. הא כל עוף דאית ליה חד סימן טהרה — **אכול**! וכל שכן אם יש לו שנים או שלשה סימני טהרה, תיכול. מלבד העופות המפורטים בתורה, שם, אף על פי שיש להם סימני טהרה, אותם לא תיכול [ולכן פירטה אותם התורה לאיסור, כדי שלא נלמד מנשר להתיר אותם].

ופרכינן: **ואלא**, **טעמא דכתב רחמנא נשר**, ומשום הכי קים לן שעוף הבא בסימן אחד טהור הוא. **הא לאו הכי**, אם לא היה נכתב

ומשנינן: **אם כן**, אם תאמר דבעינן ארבעת סימני טהרה, **שאר** עשרים וארבעה עופות **טמאים** **דכתב רחמנא**, למה לי? הלא אין באף אחד מהן את כל ארבעת סימני טהרה. ומכך שהוצרך הכתוב לומר שאסור לאוכלם, משמע שבסימן אחד של טהרה די להכשיר את העוף.

ומקשינן: **ונילף מינייהו**, בכל שכן מעשרים עופות הטמאים המזכרים בתורה שיש להם שלשת סימני טהרה. ונימא: **מה התם**, שיש להו **תלתא** שלשה סימני טהרה, ובכל זאת **לא אכלינן** להו. **אף כל** עוף הבא **בתלתא** סימנים, נילף שהוא טמא **ולא ניכול** ליה, **וכל שכן** עוף שיש בו רק **תרי** סימנים, **וחד** סימן, שלא נאכל אותם!?

ומשנינן: **אם כן**, שאפילו עוף הבא בשלשה סימנין ילפינן לאסור מעופות המפורשים בתורה — **עורב**, **דכתב רחמנא** שהוא עוף טמא, אף על פי שיש לו רק שני סימני טהרה, **למה לי?**

השתא, היכא דאית ליה **תלתא** סימנים של טהרה **לא אכלינן**, עורב, דאית ליה **תרי** סימנין בלבד, **מיבעיא** למיכתב דלא אכלינן! ומכך שכתבה התורה שאסור לאכול עורב, שיש בו שני סימני טהרה, שמע מינה שבשלשה סימני טהרה, עוף טהור הוא!

ומקשינן: **ולילף מעורב: מה התם**, בעורב, שיש לו **תרי** סימנים, **לא** אכלינן, **אף כל** עוף הבא **בתרי** סימנים, **לא** אכלינן!?

ומשנינן: **אם כן**, אם תאמר שאפילו עוף הבא בשני סימני טהרה אסור הוא, **פרס ועזניה**, שיש להם רק סימן טהרה אחד,

בתורה נשר, הוה אמינא, לילף מפרס ועזניה לאסור עוף הבא בסימן אחד.

ואמאי? הרי הוה ליה פרס ועזניה שני כתובין הבאין כאחד [שהרי היינו יכולים לכתוב רק אחד מהם, והיינו למדים בבנין אב שגם השני, הדומה לו, שיש לו סימן אחד, אסור. ומכך שכתבה התורה גם את הפרס וגם את העזניה, הרי הם "שני כתובין הבאין כאחד"], וקיימא לן דשני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין! ולכן, דוקא שניהם אסורים, אבל עופות אחרים הבאים בסימן אחד אי אפשר ללמוד מהן לאיסור. ואם כן, איך היתה הוה אמינא לאסור שאר עופות שיש להם רק סימן אחד?!

ומשנינן: גמירי, קבלה היא בידינו, כי סימן טהרה דאיכא בהאי, בפרס או בעזניה, ליכא בהאי, בעוף השני. ואותו סימן טהרה דאיכא בהאי, בעוף השני, ליכא בהאי בעוף הראשון, הלכך לאו שני כתובין הבאין כאחד נינהו. כי אם היה הכתוב אומר שפרס אסור, לא היינו יודעים שעזניה אסורה. ואם היה הכתוב אומר שעזניה אסורה, לא היינו יודעים מכך שפרס אסור. וכיון שהוצרך הכתוב לומר את שניהם [פרס ועזניה], הוה אמינא שנלמד מהם שעוף הבא בסימן אחד לא ניכול.

והדר פרכינן: מכדי, הרי עשרים וארבעה עופות טמאים הו, כמו שמוזכר בתורה. ובעשרים מתוכם איכא שלשה סימני טהרה, אי אפשר דחד סימן טהרה דאיכא בהנך, בפרס או בעזניה, ליכא בהני עשרים עופות טמאים המוזכרים בתורה. ואם כן, יוצא שהתורה כתבה פעמיים שלא לאכול עוף שיש לו סימן טהרה כמו של עזניה או כמו

של פרס [פעם אחת בפרס או בעזניה. ופעם שניה באחד מאותם עשרים עופות טמאים שכתבה התורה]. והווי להו הנך עופות הבאים בסימן אחד של הפרס או של העזניה שני כתובים הבאים כאחד, ושני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין! ומנא תיתי לן איסור בעוף הבא בסימן אחד, ומדוע איצטריך ללמוד מנשר שעוף הבא בסימן אחד טהור הוא?!

ומשנינן: גמירי — עשרים וארבעה עופות טמאים הו. וארבעה סימנין של טהרה יש בעופות.

תלתא, שלשת סימני טהרה — הדרי בכולהו.

בעשרים מהם, יש בהם שלשה שלשה סימני טהרה.

ותרי מאותם שלשת סימני טהרה, איתא בעורב!

והסימן הרביעי, אינו נמצא בכל אותן העופות שהוזכרו [לא בעשרים עופות ולא בעורב].

וסימן אחד משלשת סימני הטהרה נמצא או בפרס או בעזניה, ואילו סימן הטהרה הרביעי נמצא בחבירו.

חד סימן טהרה איתא בפרס, וחד סימן טהרה איתא בעזניה.

אותו סימן דאיתיה בהא, באחד מהם, אותו סימן ליתיה בהא, בעוף השני.

ואפילו אם יודע הוא שאין עוף זה דומה לפרס או לעזניה, אם שמו הוא פרס או עזניה אסור הוא. דחיישנן שמא מין של פרס או עזניה הוא.

אבל אם יש לו עוף הבא בשני סימנין ואינו מכיר אותו, הרי הוא טהור, והוא, בתנאי שיכיר עורב, וידע שאין זה עורב. [שהרי אין שום עוף טמא הבא בשני סימנים אלא עורב, ולכן עוף זה שודאי לו שהוא אינו עורב, מותר].

ופרכינן: וכי רק עורב אסור אף על פי שיש לו שני סימנים, ותו לא?! והלא ישנם עוד עופות הבאים בשני סימנים והם טמאים.

והתניא: נאמר "ואת כל עורב למינו". ודרשינן:

"עורב" הכתוב בפסוק, זה עורב.

"למינו" — רבי אליעזר אומר: להביא את הזרזיר, שגם הוא אסור.

אמרו לו לרבי אליעזר: והלא אנשי כפר תמרתא שביחודה היו אוכלים אותן, את הזרזירין, מפני שיש להן זפק, שהוא סימן טהרה [ואין סימן זה אחד משני הסימנים שבעורב. וכיון שאין לזרזיר אלא שני סימני טהרה ואינו דומה לעורב, לכן מותר הוא. ורבי אליעזר סבר, מפני שרגיל הזרזיר לשכון עם העורבים, נחשב הוא כמינו של העורב].

נמצא, שהסימן הרביעי של הטהרה, שנמצא או בפרס או בעזניה, מוזכר רק פעם אחת בתורה. ואם כן, מהו דתימא ליליף מיניה לאסור עוף הבא בסימן אחד, שהרי אין אנו יודעים איזה סימן מופיע בתורה רק פעם אחת, ואם כן כל עוף הבא בסימן אחד נלמד לאסור אותו מספק, כי אולי אותו סימן הוא הכתוב רק פעם אחת בתורה. לכן כתב רחמנא נשר, דאסור, ללמד אותנו — נשר, דלית ליה כלל סימן טהרה, הוא דלא תיכול. הא איכא עוף דאית ליה חד סימן טהרה — אכול!

ומקשינן: כיון שאמרת, שאפילו עוף הבא בסימן טהרה אחד כשר הוא, אלא תורין דכתב רחמנא — למה לי? הואיל ולא ילפינן מינייהו שום דין. (105)

ומשנינן: אמר רב עוקבא בר חמא: הא דכתבה התורה תורים, הוא כדי ללמד שהן לבדן כשרין לקרבן ולא עופות אחרים. (106)

אמר רב נחמן:

א-ב & היה בקי בהן — בפרס ועזניה, ובשמותיהן ויודע מי קרוי פרס ועזניה. אם בא לפניו עוף הבא בסימן טהרה אחד ויודע הוא שאינו נקרא לא פרס ולא עזניה, ואינו דומה להן, הרי העוף טהור.

אבל אם לא היה בקי בהן ובשמותיהן, הרי אף על פי שהוא בא בסימן אחד — העוף טמא!

106. ומה שכתב התנא לעיל את ארבעת סימני הטהרה של התורים, זהו לסימן בעלמא, להורות לנו מהן סימני הטהרה שבהם שונים התורים מהנשר, שאין לו שום סימן טהרה.

105. ולהתיר תורים באכילה לא איצטריך קרא, שהרי אפילו עוף הבא בסימן אחד מותר באכילה.